تك نسخه‌سی هر یرده ۳ قپك

بوتون ئولكه‌لرك پروله‌تارلاری برله‌شیگز!

۵ ایيون ۱۹۲۸ نجی ایل
Июн 5 1928 г.

« زنگی » نك آبونه قیمتلری:
بر ایللیكی . . . . ـ ۳ منات
آلتی آیلغی . . . . ـ ۱ منات
اوچ آیلغی ۹۰ قپك . . . .
اداره‌سی: ارمنستان ق. (ب) ف. م. قومیته‌سی

زنگی غزته‌سی

ارمنستان قوممونیست (ب) فرقه‌سی
مرکزی قومیته‌سینك اورغانی کندلی غزته‌سیدر

زحمتکشلره فرقه و شورا قورلوشنه عائد
یازیلاره صحیفه‌لریمز آچیقدر. چاپ
ایدیلمه‌یه‌ن مکتوبلار گیری قایتاریلمیر.

یاشاسین ایشجی کندلی اتفاقی!

توزیعات شعبه‌سنك آدره‌سی: ایروان آبوویان نومرو ۸

نومرو: ۳۴ (۱۳٤)

هر هفته بازار و جمعه آخشاملاری چیقیر.

اوجونجی ایل دوامی.

یوقسول درنکلریله قوللقتیو تصرفاتلار حقنده

چوقلاری یوقسول زحمتکش درنکلری ایله زحمتکش قوللقتیولرینی بر بیلیرلر او سببدنده آکلاماماقلق یوز ویره‌رك ده‌رنکلرده برلشمیش زحمت آپارماق، قوللقتیو تصرفاتنی اداره ایتمك و غیره طلب ایدیرلر.

بیلمه‌لیزکه بزده یوقسول زحمتکش ده‌رنکلری یوقسوللار قره‌دیسی اطرافندا تشکیل اولونموش و اونلار قواوپراتیف واحدلری دکلدرلر. هر ده‌رنکه ۵ ـ ۳ عضو داخل اولیر، اونلاریك قانونامه‌سی یوقدر و ارمنستان کند تصرفات قواوپه‌را سیانك شبکه‌سنه داخل دکلدرلر؛ اوندان باشقا اونلار آنجاق زحمتك بر شعبه‌سی یاخود زحمت معامله‌سی (پروسه‌سی) اطرافندا تشکیل اولونمیشدرلار. مثلا کند تصرفات آلتلری، قوشار مال ایشلتمك مال ساقلاماق و غیره اونلاردان آلنان قازانج ئوز آرالاریندا پایلانیر. بو جور تشکیلات البتده‌کی ثمره‌لی دکلدر، چونکه خردا تشکیلاتك بویوك آلت و ماشینالار ایشلتمکه امکانی یوقدر. سوگرا همین ده‌رنکلر عضولریك تصرفاتنی تمامیله و یاخود زحمتك بوتون عملیاتنی بر آرایه برلشدیرمیرلر. قوللقتیو تصرفاتلاریك ایسه قانونامه‌سی واردر، و علاحده قواوپراتیف واحدی اولاراق قواوپراتیف شبکه‌سنه داخل اولوب الك آزی ۱۵ـ۱۰ تصرفاتدان عبارتدرلر، همین تصرفاتك بوتون اموالنی و زحمتلرینی برلشدیریر، برلیکده همان توپراق اوزه‌رینده چالشیر یا اینکه مالدارلق، ایپکچیلك و غیره ایله مشغول اولورلار. حاصل اولان محصولی عمومی اجلاسیك قرارینا کوره عضولر آراسندا و یاخود چالیشانلارا و نفره کوره پایلاییرلار. بزده عمومیتله محصولیك ۵۰ فائضی نفره و ۵۰ فائضی چالیشان اللره کوره پایلانیر که هیچ کیمسه‌یه ضرر اولماسون. قوللقتیویك قناعتله آرتیردیغی قوللقتیویك نفعنه قالاراق قوللقتیویك قوه‌تلندیریلمسی ایچون خرج اولونور.

یکی تشکیل اولونان قوللقتیولر یوقاریدا سویله‌دیکمز قاعده ایله عمل ایدیرلر بر نیچه قوللقتیولرینك بر ایللیك تجربه‌لری واردر داهادا ایلری کیتمشاردر (آرپا، گوك، کومبت وغیری قوللقتیولر) بوتون اوز اموالنی، آلاتلاری، مالّلاری، بنالاری و غیرلرینی برلشدیرمیشدرلر. بو جور قوللقتیولر یوقسول ده‌رنکلرینده‌ن و یاخود ئوز بوتون اموالنی برلشدیرمه‌ین قوللقتیولرده‌ن قوتلی اولورلار. هانسی که یالکز ئوز توپراقلارینی، آلتلرینی یاخود ایشجی زحمتلرینی برلشدیرمیشدرلر.

بو جور قوللقتیو تصرفاتلار سرعتله قاباغا کیدیرلر. کندلیلر یقین ایتمش که یاخشی یاشاماق ایچون برلشمك و قوللقتیولر تشکیل ایتمك لازیمدر. مثلا کچن ایل آرپانك (درآلاگزده) قوللقتیوی تشکیل اولونانده آنجاق ۱۳ کندلیلر (اونلاردان ٤ـی ل. ق. ك. اتفاقندان ۵ـی فرقه‌وی ٤ـ۵ـی بیطرف) قوللقتیوه کیرمگه راضی اولدیلار. بو ایل ایسه کند تصرفاتلارینك ۹۵ فائضی ذاتاً قوللقتیوه داخل‌درلر.

آرپالیلار قوللقتیو تصرفاتك اهمیتنی نه جور آکلامش اولدیقلاری بو تبوتدان آکلاشیلیرکه کندلیلردن بری ئوز قالان اموالندان ۱۶۰ باش قویونی ۸۰۰۰منات قدر پول و جوربه‌جور اموال قوللقتیویك امتیازینه ویرمیشدر. همین کندیك بوتون فرقه‌ویلری (٤۰ نفره قدر) و ل. ق. ك. اتفاقی عضولری (۱۰۰ نفره قدر) اولوب واریداتنی قوللقتیویك اختیارینه قویاراق برلشمش قوه ایله برلیکده چالشیرلار. قومسومول ئوز بوتون قوه‌سیله قوللقتیو تصرفاتلارینا یاردیم ایتملی‌در.

یه‌نی الفبانك موفقیتی

تلغرافك یه‌نیجه کتیردیکی خبره کوره، تورکیه پارلمانی یه‌نی تورك (لاتین) الفباسنك حیاته کچیریلمه‌سی حقنده بر قانون پروژه‌سی (لایحه) قبول اتمشدر.

بو کوزه‌ل قانون: انقلابی بر قانوندر. بو قانون: چوروك اسلام منکنه واساتندن جیقوب اویاناقدا اولان تورکیه خلقنك بر چوق انقلابی ایشارینی تکمیل ایدیر.

تورکیه خلقی: مساوات لیده‌ری محمد امین رسول زاده‌نك چوق سه‌ودیکی و اسلامیتك قعمه‌سی اولان خلافتی محو ایتدی قادینلارك ئورتولی کزمه‌لرینی ـ بو اخلاقسزلق و که‌ریلك بلاسنی آرادان قالدیردی و دولنی؛ مسجددن ـ انسانلارك ظلم و کوله‌لکینی دوام ایتدیره‌ن الله خفیه‌جیلرینك (موللا، سید و سائره) یوواسندان آییردی.

بونلار هاموسی ایسه عرب ـ الفباسنی قووماق قانونیله تکمیل ایدیلیر. بو الفبا عرب اولمیان اسلام خلقلارینك قطعی اولاراق عربلرك معنوی استیلاسی آلتینا کچمه‌لرینك علامتیدر. عربلرك مادی موفقیتلری‌ده بونك اوزه‌رینده قورولمشدی.

عربلر هر یره ئوز ئه‌ولرینه کیدیر کبی سوقولور و ثروت توپلاییوب ئوز حرمخانه‌لرینی دولدیریرلاردی. دوغرودر چینکیز؛ تیمور لنك و تورکیه سلطانلاری طرفندن عربلرك سیاسی آغالیغنا ئولدوروجی ضربه ایندیریلدی؛ لاکن عربلرك معنوی آغالیغی دوام ایدیردی. ایمدی ایسه عرب الفباسنی قووان یه‌نی الفبا، بو معنوی آغالیغا بویوك ضربه ایندیریر.

حاضرا یه‌نی الفبا، دنیا ئولچوسنده بر اهمیت آلیر. شورالار اتفاقنك عرب الفباسیله یازان بوتون خلقلاری ایمدی یه‌نی الفبایی حیاتا کچیریرلر. بوندان باشقا بو الفبا، کیتدیکجه داها آرتیق شرقه دوغرو ایله‌ریله‌ییر و ایله‌ریله‌یه‌جکدرده.

چونکه بو الفبا دنیا انقلابلارندان الك بویوکینك محصولیدر.

دنیایی سارسیدان بو انقلاب، کتله‌لرده معارفه دوغرو بر هوس اویاتدی و بویله‌لکله کتله‌لری یه‌نی الفبا آراماغا سوق ایتدی.

دوغرودر یه‌نی الفبا فکری چوقدان دوغمشدر. لاکن بو فکر مباحثه ضعیفلکندن عملی ایشه کچیریله بیلمیردی.

آنجاق بویوك اوقتیابر انقلابی بونا امکان ویردی و بو امکاندان هامودان قاباق آذربایجان شورا جمهوریتی استفاده ایتدی و یه‌نی ایشك بوتون چتینلکلرینی ئوز بوینونا کوتوردی.

آذربایجان بو ایشده پیونه‌ر اولمش ایکن ایمدی لاتینلاشدیرما ایشنده سرعتله ایله‌ریله‌ین باشقا جمهوریتلردن که‌ریده قالا بیلمه‌ز. مثلا قیرغیزستان تورکمنستان و باشقا جمهوریتلر یه‌نی تورك الفباسنك عملی بر صورتده حیاته کچیریلمه‌سنی قانون یولیله تامین ایتمشلردر. بونك ایچون یه‌نی الفبایی بیلنلر ایلك نوبه‌ده وظیفه‌یه قبول ایدیلیر. وظیفه اختصارینده یه‌نی الفبایی بیلمك، بر مداخله اولور. بوتون اداره و موسسه‌لره بیلدیریلمشدر که فلان وقته ده‌ك هامو یه‌نی الفبا ایله سوادلی اولمالیدر. یوقسا بونلار یه‌نی الفبایی بیلنلر ایله عوض ایدیلمه‌لیدرلر.

بو تدبیر سوسقون بر باتاقلیق ایچون و دینج حیات ایچون سه‌رتدر. لاکن انقلاب دورینده، هر شیئك اقتصادك تصرفاتك و حتا آداملارك بیله سوسیالیزم یولینده کیتدیریلوب دوزه‌لدیکی بر دورده بو تدبیرلرك دینج و عادی بر تدبیردر. بونا کوره، آذربایجان ایشجی و کندلیلری‌ده بو ایشده قطعیتله حرکت ایتمه‌لیدرلر.

بزیم دولت آپاراتلاریمزدا یه‌نی الفبا آغیرلیقله یرله‌شیر. هله بوندان باشقا، چوق وقت، یه‌نی الفبادان باشقا آیری الفبا ایله سوادی اولمایان ایشجی و کندلیلر عرضحال ویردیکده بعضا اونلار کوبود بر صورتده قایتاریلیرلار. بونلارك هاموسنا سون قویولمالیدر.

بزده بو جهتجه بر طاقم قرارلار و قانونلار قبول ایتمه‌لی‌یز.

عربجیلر که‌ری دونوشه امیدلرینی قطعی صورتده کسمه‌لی و اونوتمالیدرلارکه پروله‌تار ایشینك که‌ری آقینی یوقدر و اولا بیلمز.

بونا کوره‌ده آذربایجاندا لاتینلاشدیرما ایشی کجیکدیریلمه‌مه‌لیدر.

بو ایش اولاجاقدر و نه قادار تز اولورسا او قادار یاقشیدر.

آغامعلی اوغلی

هفته ایچه‌ریسینده

چینده عکس یاپونیا حرکتی

جنوبی چین عسکرلری دائما قاباغا یوریه‌رك یه‌کین پای‌تختنی هده‌لییرلر. یاپونیالیلار ئوز قوه‌لرنی چینك بعض یرلرنده مرکزلشدیره‌رك جنوباره مانچوریایی ضبط ایتمك امکانه یول ویرمه‌مکه چالشیرلار.

یاپونیالیلارك چین ایشلرینه مسلح مداخله‌سی، تزنیان شهرینك اونلار طرفندن تویا دوتلماسی ایله بیکلرجه چینلیلر قوربان اولدی، بو ایش یاپونیالیلار علیهنده چینده بویوك هیجان حصوله کتیردی. بر چوق شهرلرده یاپونیالیلار علیهنده نمایشلر، میتنغلر واقع اولاراق انتباهنامه‌لر و غیره براقیلدی. بعض شهرلرده‌ده یاپونیالیلارك کورونمه‌سی تهلکه‌لیدر. یاپونیا ماللارینا بویقوت اعلان ایدیله‌رك اوزرلرینه ویرکی قویولموشدر.

به‌لوروسیه قروماداسنك محاکمه‌سی

اوزون مدت دوام ایدن به‌لوروسیه قروماداسنك محاکمه‌سی قورتاری. له فاشیست حکومتی به‌لوروسیه زحمتکشلر تشکیلاتنك قروماداسنی محکمه‌یه ویردی و همین تشکیلاتی اعتباردان دوشورمك و لغو ایتمك ایسته‌دی. مقصرنامه پولیسلرك ساخته کوستریشلرینه کوره دوزه‌لمشدر مقصر اولان ۵٦ نفردن ۳٦ـسی مقصیر تانلمشدر کویاکه اونلارك مقصدی لهستانك شرق طرفنده‌کی توپراق حصه‌لرینی لهستاندان آیرتماق ایمش. مقصر اولانلار اذیتلی چالشماقا و ۳ دن ۱۲ ایله‌جن حبسه محکوم اولموشلاردر. اذیتلی چالشمالارك عمومی مقداری ۹ـ۲ ایلدر. مقصر ایدیلنلر محکمه‌نك قرارینی ساووق قانلیلقلا ایشیده‌رك به‌لوروسیا انقلاب شرقیلری اوقوماغا باشلامشدرلار.

بو حکم شبهه‌سز عکس نتیجه‌لر حاصل ایده‌رك به‌لوروسیه زحمتکشلرینك قروماداپه طرف حرمتلرینی آرتیراجاقدر.

قیزیل جبهه‌لیلر اتفاقنك برلینده توپلانمالاری

پارلامنتو سه‌چکیلری زمانندا آلمانیا داخلی ایشلر منستری قیزیل جبهه‌لیلرك اتفاقنی داغتماق تجربه‌سنده بولونمش ایسه‌ده پروله‌تاریاتك متشکل اولماسی داخلی ایشلر منستری ئوز بناکذارلغنی کیرو آلماغا مجبور اولدی. مای آینك ۲۸ـ۲۷ کونلرنده برلینده قیزیل جبهه‌لیلر اتفاقنك عکس ـ آلمانیا کچیدی واقع اولدی. کچیدده ۹۰ بیك جبهه‌جیلر و یوز بیکلرجه زحمتکش ایشجیلر اشتراك ایدیردی. همین یغنتی‌یه انکلیز، فرانسه و اوزکه ئولکه‌لرك ایشجی حربی تشکیلات نماینده‌لری حاضر بولونمشلاردر. جبهه‌جیلرك کچیدی «محاربه علیهنده مبارزه، فاشیزم علیهنده مبارزه س.ش.ج.ا.نك مدافعه‌سی ایچون مبارزه له‌نین و لیبنه‌خت بایراقلاری آلتندا قیرمزی صنفی جبهه ایچون مبارزه» شعارلاری ایله کچدی. آلمانیا قوممونیست فرقه‌سنك رهبری تەلمان نطق ایله میدانا چیقاراق پروله‌تاریاتی شورالار اتفاقنی مدافعه ایتمك، فاشیزم علیهنده و آلمانیا ایشجی کندلی حکومتی لهنده مبارزه آپارماغی بیان ایتدی. یغنتی زماندا پولیسلر ایله قانلی توقوشمالار واقع اولدی. پولیسلر جبهه‌جیلر اوزرینه آتش آچدیلار، تلفات و یارالیلار واردر.

هامبورغدا پاتلایش

هامبورغدا (آلمانیادادر) شتوتسه‌نبرق مؤسسه‌لرندن برنده بر زهرلی غاز انبارندا پاتلایش واقع اولدی. پاتلایش نتیجه‌سیله غازدان ۱۳۰ نفر زهرلنمشدر.

سزسیال ده‌موقراتلارك غزته‌سی «فورفرتس» فرستدن استفاده ایده‌رك یالان بر خبر نشر ایتدی کویاکه شتوتسه‌نبرق همین غاز فابریقاسی شورالار اتفاقی ایچون تیکمشدر. فقط تحقیقات نتیجه‌سنده همین خبرك ساخته اولدیغی میدانا چیقاریلدی. شتونسه‌نبرق همین زهرلی غازی کیزلی صورتده ساقلییرایمش. قاپتالستلر خرجلری اختصار ایتمك و تهلکه قاباغنی آلماق ایچون واسطه‌لر اله آلماق ایسته‌مدیکلری یوزندن پاتلایش واقع اولمشدر.

ا. اوغلی

ارمنستان کند تصرفاتنا یاردیم

طبیعی حادثه‌لرده‌ن متضرر اولان ارمنستان کند تصرفاتنا یاردیم ایتمك مقصدیله شورالار اتفاقنك احتیاط فوندیندان ۲۰۰،۰۰۰ منات زاقافقاسیا خلق قومیسارلار شوراسنك اختیارینا ویریلمشدر.

ایروان قضا یوقسوللارینك قونفرانسی

مای آینك ۲۷ سنده ایروان قضا اجرائیه قومیته‌سنك صالوننده ایروان قضا یوقسوللارینك قونفرانسی آچیلدی. قونفرانسا رایونلاردان ۹۰ نماینده اشتراك ایدیردی.

سلام سوزلرنده‌ن سوگرا قونفرانس ارمنستان ق. (ب) ف. مرکزی قومیته‌سنه آشاغیداکی سلام تلغرافی گونده‌ردی.

«ایروان قضا یوقسوللار قونفرانسی ارمنستان ق. (ب) فرقه‌سنك مرکزی قومیته‌سنه ئوز آتشین سلامنی کوندریر هانسینك‌که ادراکلی و دوزکون له‌نین خطیله یوقسول و اورتابابلار ایله اتحاد باغلامیش کندیك باش قالدیران قولچوماقلار علیهنده مبارزه ایتمه‌نه، کندیك قوللقتیولشدیریلمه‌سنه ـ سوسیالیزمك قورولوشنه کچمشدر.

کند یوقسوللاری کندده ایشجی صنفینك امیدبخش بر استنادگاهی اولاراق سوسیالیزم قورولوشی، کندیك قوللقتیولشدیریلمه‌سی آدینا اولاراق ئوز بوتون قوه‌سنی تطبیق ایتمکه و ایشجی صنفی و اونك فرقه‌سی ایله ال اله ویره‌رك زحمتلرمزك قاباغندا دوران بوتون چتینلکلره غالب کلمگه حاضردر.

قونفرانس طرفندن ارمنستان مرکزی اجرائیه قومیته‌سی ایله خلق قومیسارلار شوراسی آدرسنه (عنوانئه) آشاغیداکی تلغراف کونده‌ریلدی:

«یوقسوللار قونفرانسی ارمنستان مرکزی اجرائیه قومیته‌سی ایله خلق قومیسارلار شوراسنی سلاملیاراق امید ایدیرکه ئولکه‌مزیك اقتصادی انکشافی ایله برلیکده داخلی و خارجی جبهه‌لرمزی محکم‌لتمکله اولکه‌مز داخلنده زحمتکشلر قوه‌سیله سوسیالیزم قورولوشنك سوك غالبیتنی آپارماق امکانئا مالك اولارز و همین اوغوردا آپاریلان مبارزه‌ده یوقسول کندلی ئوزینك حاضر اولدیغنی بیلدیریر.

«یوقسوللار آراسنداکی زحمت» مضمونی بار‌ه‌سنده ایروان قومیته‌سنك تشکیلات شعبه‌سی مدیری یولداش ق. کلشیان معروضه ایده‌رك: ایندی‌یه‌جن بز اپ‌ـ‌ایی موفقیتلره چاتمشیك. بر چوق یرلرده محاربه‌ده‌ن قاباق اولان استحصالات یاراتمشز بونلار ایله برابر بز کند تصرفاتنك یوکسلمه‌سنده‌ده موفق اولموشز. سوگرا معروضه‌جی کندده‌کی نوبتی مسئله‌لرمزه کچه‌رك ایضاح ایدیرکه کند تصرفاتنك یوکسلمه‌سیله برلیکده کندده یوقسول کندلینك ساتون آلیجی قوه‌سی‌ده بویومیشدر. بونلارك هاموسی کندده قواوپراتیف شعبه‌لرینك قوه‌لندیریلمسنی و قولچوماقلار علیهنده سیاسی ادراکه مالك یوقسوللار ایله اورتابابلارك اتفاقنی داهادا محکم‌لتمك مسئله‌لری قارشیمزا چیقیر. بو مبارزه‌ده یوقسوللار مشاوره و اجلاسلارینك رولی بویوکدر. اونلار هر حالدا کندده آپاریلاجاق زحمتلرده فرقه‌یه کومك ایتملی و کندده شورا حکومتی ایله فرقه‌نك الك امیدبخش استنادگاهی اولماقلا برابر اوز فعالیتی ایله زحمتکش کنیش کتله‌لرینی اجتماعی ایشلره دعوت ایتملی‌درلر. یوقسوللار کندده پروله‌تاریاتك استنادگاهی اولاراق اورتاباب ایله باغلانان اتفاقك محکم‌لنمه‌سنه یاردیم و قولچوماقلار علیهنده اولمالیدر. اودرکه یوقسوللار آراسندا آپاریلان زحمتلره داهادا قوت ویره‌رك یوقسول ده‌رنکلریك زحمتلرینی دوزنه‌سالمالی تز ـ تز اونلاریك ناحیه و قضا مشاوره‌لرینی چاغراراق کندك نوبتی مسئله‌لرینی تحقیق ایده‌رك یوقسول کندلیلره کومك ایتمه‌لیدر.

توخوم قامپانیاسنك فوق‌العاده موه کیلی آ. یرزینکیان یولداشك بناکذارلغی

ایون آینك برنده‌ن باشلایاراق پامبوق اکینلرینك حابا آلتماسی ارمنستان کند قواوپراتیفی نزدینده‌کی پامبوق سکسیاسینا تکلیف اولونور. حابات ایونك ۲۰نه قدر داوام ایده‌جکدر و بو مدت عرضنده رقمی معلوماتلارلا توخوم قامپانیاسنك فوق‌العاده مؤکیلیکنه معروضه ویریله‌جکدر.

مرکزی استاتستیقا اداره‌سیله ارمنستان مو تصرفات اداره‌سنه تکلیف اولونورکه حابات زحمتلرینه اشتراك ایتمك ایچون اوز نماینده‌لرینی تعیین ایتسینلر.

پامبوق اکینلرینه ضرر ویریجیلره قارشی آپاریلان مبارزه‌یه معین ایدیلن خرجلری پامبوق اداره‌لری ویرمه‌لیدرلر. کوکداش ایسه خلق توپراق قومیسارلغی ویره‌جکدر.

۱۰۰ ده‌سیاتین اوزه‌رینه مبارزه آپارماق ایچون یه‌شیل سابونی خلق توپراق قومیسارلغی ویرمه‌لی، ٤۰۰ ده‌سیاتین او زه‌رینه مبارزه آپارماق ایشی ارمنستان کند قواوپراتیفك عهده‌سنه ویریلیر.

پامبوق «شیرا»سنك تداوسی ایچون لازمی مقداردا یه‌شیل سابون ایچون پول براقیلیشی باش پامبوق قومیته‌سنده‌ن کوزله‌نیلیر. همین پولی آلنجه کند بانکینه تکلیف اولونورکه لازمی قره‌دیلر براقسین.

ناخوشلوق اولان یرلرده مبارزه‌چی دسته‌لرك تشکیل ایدیلمه‌سی کند اداره‌لرینه و ارمنستان کند قواوپراتیفلرینه تکلیف اولونور.

ایمدی‌یه قدر جماعته تانش اولمایوب یکی ایشله‌دیلن بوتون داوالاری کندلیلره پولسز براقمالیدر.

ایونك برنده‌ن باشلایاراق اکینلرك عمومی حابات ایشنه کچمه‌سنی مرکزی استاتستیقا اداره‌سنه تکلیف اولونور.

قره‌دیت شرکتلری قره‌دیتلرك وقتنده و تمامیله اوز مقصدلرینه چاتدیردیقلارینك تدقیق ایدیلمه‌سی ارمنستان کند بانکینه تکلیف اولونور. بو خصوصدا کله‌جك اجلاسدا کند بانکینك معروضه‌سنی دینله ملی. کله‌جك اجلاسدا عمومی زحمتلره و قره‌دیته عائد پروغرامی برابر ویرمه لری ایچون ارمنستان کند قواوپراتیفنه و پامبوق سکسیاسنه تکلیف اولونور.

بر هفته ظرفنده خصوصی توتونچیلك سکسیاسنك تشکیلی ایچون لازمی واسطه لرك الده ایدیلمه‌سی ارمنستان کند قواوپراتیفنه تکلیف اولونور.

پامبوقچیلق مرکزی سکسیانك ایلیك خرجلرینك حکومت بودجه‌سنه داخل ایدیلمه‌سی خلق قومیسارلار شوراسندان رجا اولونور.

ارمنستاندا نیچه ده‌سیاتین اکینك ساحه‌سنی و «تناق» تصرفات توپراغندا نیچه ده‌سیاتین توتون اکیلدیکنی تعلیمات چیلار واسطه‌سیله تدقیق و آیدینلاشماسنی خلق توپراق قومیسارلغنك معین شعبه‌لرینه تکلیف اولونور.

خلق الده اولان توتون ایشلرینك حیاتا کچیریلمه‌سی و حیاتا کچیرمیه‌نلری مسئولیته آلماق ایچون علاقه‌دار اداره‌لرله لازمی تدبیرده بولونماسی ایشی کندلی مفتیشلیکنده‌ن رجا اولونور.

قوندراقتاسیا و عمومی شرطنامه‌لر واسطه‌سیله تجارت‌ـاستحصالات اداره‌لرینك حسابنا اولاراق توتون قره‌دیتلرك ۳۰۰ مناتا قدر ویریلمه‌سی خلق قومیسارلار شوراسندان رجا اولونور.

کله‌جکده اکینلری یابانی اوتلاردان تأمین ایتمك ایچون نه‌جور تدبیرلرالده ایتدیکینه دائر نوبتی اجلاسلاردان برینده معروضه ویریلمه‌سی ارمنستان کند قواوپراتیفنه تکلیف اولونور.

کله‌جك اجلاسدا پایز اکینی پروغرامی حقنده توپراق پلانك معروضه‌سنی دینله مك، باغبانچیلغه عائد معروضه ویریلمه‌سی باغ شراب قواوپراتیفنه تکلیف اولونور.

باغلارلرك مجبوری تداوسی ایچون الك قطعی واسطه‌لرك الده ایدیلمه‌سی قضا فوق‌العاده مؤکیللرینه تعلیمات ویریلیر. تداوی ایتمیه‌نلر مسئولیته چاغریلیر.

ایشه یارامایان تراقتورلارك تدقیق و آیدینلاشدیریلماسی ایشچی کندلی مفتیشلیکنك نماینده‌سی ایله ماشینلاشدیران قومیسونا تکلیف اولونور.

قره‌دیت شرکتلریك اختیارنده بولونان تراقتورلاری آلوب پامبوق شرکتلری اختیارنا ویریلمه‌سی قومیسونا تکلیف اولونور.

تاکیا قومموناسی

قومموناك عضولری کهنه یتملردر. ه‌نیلرینی که داشناق عمری قیصا حکومتی اونلاردان اوغریلارومل چته‌لر حاضرلاماق امیدیله اورانك یتمخانه‌سنده ساقلار ایدی. دیمك لازیمدرکه کچمش کوتدریك آجی حیاتی، آجلیق و اذیتلر بوکونه قدرده ئوز اثرینی آرتیق یاشلی یتملرك سیماسی اوزرینه براقمشدر. داشناق اداره‌سنك آجی کونلرینی آز کورن کنجلردن ایسه بونلارك سیماسندا کی سولغوئلق اونلارك نه‌درجه دوشکون اولدیقلارینی کوستریر. اولکه شورالاشدیقدان سوکرا همین یتمخانه ایشچی‌ـکندلی حکومتك حمایه‌سی آلتینا کچدی. کچن ایلدن همین یتمخانه قومموناية تبدیل ایدیلدی و داشناقلار طرفندن حاضرلاناجاق چته‌لر قومموناراار اولدی.

قومموناك ۷۵ عضوی واردر، اونلاردان ۲۵ـی قیز و ۵۰ـسی کشیلردر. عضولردن ۲۳ـی ل. ق. ك. اتفاقی عضولریدر. زحمتلرده چالیشقان آرواد احتیاجی نظره آلناراق قوممونا عضولرندن ۱۰ اوغلان و ۲۰ قیز آخر وقتلرده سته‌پان‌آوان یتمخانه‌سندن کتیریلمشدر. قومموناك عضولریندن یالکز ٤ـی ئه‌ولنمشدر. قومموناك کوما‌ـقرائتخانه‌سی و ۳۰۰ نسخه کتابلار ایله کتبخانه‌سی واردر. «ماچقال»، «آواقارد»، «خورهورتاین هایاستان»، «به‌دنوتا»، «کره‌ستیانسقایا غزته» غزته‌لری «کند تصرفات حیاتی»، «قواوپراسیا»، «قومموینست»، «قوللقتویست» ژورناللاری آلیرلار. قومموناك بوتون عضولری سوادلی‌در و چوق منتظم صورتده قرائتخانه‌یه دوام ایدیرلر. قومموناك علاحده کند کنجلر مکتبی واردر اورادا ٤۰ اوغلان ایله ۲۰ قیز اوقویور.

۱۹۲۷ نجی ایلده قوممونا ۱٦ اوتاقدان عبارت بر بنا تیکمشدر و حال حاضردا قومموناك عضولری اورادا یاشایر. هر دورت عضوه بر اوتاق ئه‌وله‌نلردن هره‌سنه ایسه برر اوتاق ویریلمشدر. قوممونادا زحمت و خرج عمومی‌در یعنی هر کس ئوز اقتدارینا کوره چالشوب احتیاجا کوره‌ده استفاده ایدیر، (داها دوغروسی قومموناك وارداتینا‌ـامکانینا کوره). قومموناك آشخانه و چایخانه‌سنده دائمی صورتده قوممونا عضولرندن ٤ قیز چالشیر. قومموناك ۴ـکهنه بنالارندا حیوانلار ایله کند تصرفات آلتلری یرلشدیریلمشدر. ۱۵۰ اینك ایچونده یکی اصول ده بر تاولا تیکیلمشدر. قومموناك ۲۵۰ ده‌سیاتین توپراغی واردر. اوندان ٦۵ ده‌سیاتین صولی اکین توپراغی و قالانی اوتلاق و بیچه‌نك یری‌در. قوممونا کچن ایل صویك مقدارینی و امکاناتی نظره و حابا آلمادان آرتیق اکین ایتمش و بکله‌نیلن ۵۰۰۰ پوت محصول عوضنده ۳۰۰۰ پوت آلمشدر.

قوممونا میوه‌دار آغاجلارا جدی دقت یتوریر، بو ایل قریمدان ٤۰۰ میوه‌دار آغاجلار (آلما، آرمود و غیره) آلمشدر. ایکیجیلکه ترقی ویرمك ایچونده ارمنستان کند تصرفات قواوپراتیفندن ۱۰۰۰ دانه دیشکیلری آلمشدر. قومموناك ۵۰ ویدره لیك بر باغ ماشیناسی، ۷ ویدره‌لیك «ویقتوریا» آدیندا بر نه‌هره، بر جرکه ایله اکین ماشیناسی ۲ «آقسا» کوتانی واردر. قومموناك ۵۰ اینکی اونلاردان ٤۰ـی صاغیلیر، ۱۰ جفت قوشار مالی ۲۲۰ قویون ایله کچیسی واردر سوتكی لردنده ۱۰۰ـی صاغیلیر.

قومموناك آغبابا رایوندان ٦۰ اینك

و ۲۰۰ «بالاسی» جنسندن قویون کتورمکه مقصدی واردر و بو مقصد ایچون طلب اولونان قره‌دی‌ده آلنمشدر. قوممو ناتك ۲۵ آری یشیکی واردرکه بو ایل ۸۰ـه چاتدیراجاقدر. مالدارلق و آریچلق ایچون طبیعی شرائطلر چوق مساعددر اوندان باشقا قوممونا توپراقلارینك بر حصه‌سنده کورنیقان و اوزکه جور اوتلار اکمشدرکه همین شعبه‌لریك ترقیسی ایچون زیاده‌سیله الویریشلی‌در.

قوممونا تاووقچیلقلادا مشغول اولاجاقدر و اونك ایچون ۵۰ دانه جنس تاووق سفاریش ویرمشدر. هامو بو ایشلر ایچون قوممونا ٤۸۰۰۰ منات بر قسمی اوزون مدتلی و اوجوز فائضله قره‌دی آلمشدر.

قوممونادا یاشایش متفقدر، ناراضیلق و تنبللك یوقدر. هر کس ئوز عهده‌سنه قویولان وظیفه‌نی تزلکله ایفا ایتمك ایستیرکه ئوز یولداشنك‌دا کومکنه یتشسین. وظیفه‌شناسلق زیاده‌سیله قوممونیست کنجلر اتفاقنك عضولری آراسنده کورونور.

کنجلر اتفاقی ئوزه‌کینك قوممونادا حرمتی واردر و قومموناتك داخلی حیاتی ساحه‌سنده شورایه و اداره‌یه یاردیم ایدیر. ق. کنجلر اتفاقی ئوزه‌کینك یاردیمی ایله کچن ایل بر نیچه دوزه‌لمز، تنبل و قاریشدیریجی عضولر کنار ایدیلدی و او سایه‌دن ایندی آسوده‌لی و متفق حیات کچیریلیر.

همین تشکیلات نیجه قوممونا اویله‌ده قوممونا اولاناجن هیچ کس طرفندن نه ارمنستان کند تصرفات قواوپراتیفی و نه‌ده ئوزکه اورغانلار طرفندن تحقیقاته تابع ایدلمه‌مشدر. رایونك کندلیلری و تشکیلاتلاری ایندی‌یه قدر قومموناتك حیاتی ایله آز مراقلانمشدرلار. آخر وقتلرده آز مراقلانیرلارسادا، بر شئی اوکره‌نمك و یاخود کومك ایتمك ایچون دکل آنجاق تانیش اولماق ایچوندر. ظنمزه کوره همین قوممونایه جدی دقت یتورمك لازیمدر، چونکه اونك عضولری هله کنجلردر، کند تصرفاتندا و عمومیتله قوممونال تصرفات حیاتندا تجربه‌لری یوقدر. قوممونا ۱) مالدارلقلا، ۲) ایکیجیلکله، ۳) آریچیلقلا، ۴) میوه یتشدیرمکله ۵) تاووقچیلقلا و ٦) تاخیل اکینجیلکیله ده مشغول اولاجاقدر.

قوممونایا ناحیه و قضانك فرقه اورغانلاری و زیاده‌سیله مرکزدن ارمنستان کند تصرفات قواوپراتیفی رهبرلیك ایتملی‌در. قوه‌لی رهبرلیك اولمازسا قوللقتیوك ایشلری ثمره‌سز قالار.

کند مخبری

قوللقتیو تصرفاتلاری نه جور چالیشیرلار.

که‌فتارلی ناحیه‌سنك کندلیلری، مالدارلق، سوت تصرفاتی و تاخیل اکینی ایله مشغول اولورلار. ناحیه‌نك اولدوقجا زنکین چایر و اوتلاق یرلری واردر. بو سببدن‌ده مالدارلق و سوت تصرفاتی بویوك موفقیتلرله نتیجه‌له‌نیر. خصوصیله سوك ایللرده همین موفقیتلر سوت تصرفات آرتیللرینده داها زیادا کورونمکده‌در.

ناحیه‌ده ۲٤۰ جنس اینك و ۸ بوغا آرتمشدر. ناحیه‌نك کندلیلری بونی یاخشی باشا دوشوب ۱۹۲٤ نجی ایلده‌ن باشلایاراق بیر نیچه سوت تصرفات آرتیللری تشکیل ایتمشلر. کچن ایل مای آیندا یالکز ۷ یکی آرتیل تشکیل ایتدیلر. بونلار درحال ایشه باشلایوب بویوك موفقیتلر الده ایتدی.

بو ایل همین ناحیه‌ده قوللقتیو تصرفات مفکوره‌سی ترقی ایتمشدر. آشاغیداکی ٦ قوللقتیو تصرفاتلاری تشکیل اولونمش و ایشه باشلامیشلاردر.

۱.ـخردا بارنی کندینده‌کی قوللقتیوك ۱۵ تصرفاتی واردر. ۵ جفت اوکوز، ۴ باش آت، ۱۰ باش اینك ۳۵ باش قویون و سائره واردر.

قوللقتیو اوز استحصالاتی احتیاجلارینی دفع ایتمك مقصدیله ۲۱۰۰ منات قره‌دیت آلمیشدر.

۲.ـمجیدلی کندینده‌کی قوللقتیو تصرفاتنه ۱٦ عضو یازیلمشدر. بونلارك ۸جفت اوکوز، ۱۲ باش اینك، ۱۰۰ باش قویون و سائرلری واردر. قوللقتیو اوز احتیاجلارینی رفع ایتمك مقصدیله ۳۷۰۰ منات قره‌دیت آلمشدر.

۳.ـتوماردداش کندینده‌کی قوللقتیو تصرفاتنه ۱۳ عضو یازیلمشدر. ۱ تراقتور، ٤ باش آت، ۱۱ باش اینك، ۵ قویون و ٦ آری‌یشیکاری‌واردر، قوللقتیو ۹۳۰۰ منات قره‌دیت آلمشدر. تراقتورك قیمتی‌ده همین قره‌دیته داخلدر.

۴.ـقوری‌ـجان کندینده‌کی قوللقتیو ۱۰ تصرفاتلارك برلشمه‌سندن تشکیل اولونموشدر. ۴ جفت اوکوز، ۱۱ اینك، ۱۵ قویونلاری واردر. بو قوللقتیو یکی تشکیل اولوندیغندان هله‌لیك قره‌دیتلشمه میشدر.

۵.ـماردیق کندینده‌کی قوللقتیوك ۸ تصرفاتی اولوب ۵ جفت اوکوز، ۱۹ اینکلری واردر. ماشینلار و مالللار الده ایتمك ایچون ۳۹۰۰ منات قره‌دیت آلنمشدر.

٦.ـبویوك آرخوالی کندینك قوللقتیوی ۷ تصرفاتدان عبارت اولوب ٤ جفت اوکوزی، ۱۱ اینکی، ۱۲ قویونی و ۱ آتی واردر بو قوللقتیو ۳۰۰۰ منات قره‌دی آلمشدر.

ناحیه‌ده قوللقتیو تصرفاتلارینك میدانه کلمه‌سنه و ترقی ایتمه‌سنه آشاغیداکی واسطه‌لر سبب اولموشلار.

۱.ـسوت تصرفات آرتیللرینك سایه‌سنده عموم تصرفاتلارك قوه‌لنمه‌سی ایله قولچوماق تصرفاتلاری‌ده ایلریله‌مشدر. (۵۰ـ٦۰ اینك صاحبلری ۵ ـ ٦ آت صاحبلری) بونلارك الده ایتدیکلری استحصالاتچی ماشینلار واسطه‌سیله (کوتان، یاغ و قایماق چیقاران ماشین، توخوم آیران ماشین و سائره) یوقسول کندلیلری استثمار ایتمکه باشلامیشلار.

یوقسول کندلیلر تاخشیجا باشا دوشمیشلردرکه بیرله‌شوب قوللقتیو تصرفاتلاری تشکیل ایتمه‌ینجه نه قولچوماقلارك استثمارندان آزاد اولابیلمزلر نه‌ده اوز تصرفاتلارینی یوجالدابیلرلر.

بونلاردان باشقا همین ناحیه‌ده قوللقتیو تصرفاتلارینك ایلریلمه‌سنه یرلی فرقه تشکیلاتلاری ل. ق. ك. اتفاقی شورا اداره‌لری خصوصیله قره‌دیت شرکتلری آرتیق درجه‌ده اهمیت ویرمیش و یاردیم ایتمشلردر.

بونی‌ده قید ایتمه‌لییزکه کشیش کند (درالاکوز قضاسی) که‌فتارلی (له‌نیناقان) اچمیازین و قوردوقولو ناحیه‌لرینده اولدیغی کبی دیکر قضا و ناحیه‌لرده ایشله‌یه‌ن یولداشلار قوللقتیو تصرفاتلاری تشکیل ایتمك ایشنه جدی نظرله یاناشمیرلار.

همین ناحیه‌لرده قره‌دیت شرکتلرینك آپاردیقلاری قره‌دیت سیاستلری (ایشك لاپ اولیندن قره‌دیت قوللقتیولرینه ویریلمشدر) یرلی فرقه ل. ق. ك. اتفاقنك، شورا اداره‌لرینك داواملی قوتیله منتظم صورتده آپاریلان زحمتلر قوللقتیو تصرفاتلارینك تشکیل ایشنه بویوك اولچو ایله یاردیم ایتمشدر.

۱ نومرولی مخبر

تنقید و ببلیوغرافیا

خلق معارفی‌ـسایی ۱ـ۲ آیلق سیاسی، اجتماعی، پیداغوژی ژورنالدر. قیمتی ۳۰ قپك ارمنستان یکی تورك الفبا مرکزی قومیته‌سنك و خلق معارف قومسارلغی یانندا خردا مللتلر شوراسنك نشریدر.

بو گون کند معلملرینی یکی ـ یکی جریانلار ایله آشنا ایتمك ایچون «خلق معارفی» کسکین بر سلاح اولاراق کتله ایچریسنه کیره‌بیله‌جکدر.

هر باشلانغجدا بر چتینلیك، هر یکی لیکده بر نقصان اولدوغی کبی «خلق معارفی»نیکده ترتیبات، قورولوش، ته‌خنیقی نقصانلاری واردر.

الك اول «خلق معارفی» آدیله نشر اولونان بر ژورنالیك شعبه‌لری قید اولونورکن ابتدا ژورنالیك مقصدینه کوره شعبه‌لرك آدی یازیلمالیدر.

ژورنالدا بر نیچه مهم مقاله و کوسته‌ریشلر واردرکه بودا ژورنالیك کتله ایچریسنده یاییلاجاغنی ایمدیدن اثبات ایدیر. «مکتبلرمزك اجتماعی وضعیتی، خیردا مللتلر آراسندا معارف ایشلرینك قوه‌لنمه‌سی»، معارف مدنیتدن انقلاب مدنیته، ماقسم غورکی، آذربایجان برنجی املا قوقرانسنك قرارلاری و سائره کبی اهمیتلی مقاله‌لر درج ایدیلمشدر. بویله مقاله‌لر اولدوغی کبی «مدنیتده انقلاب» سرلوحه‌لی بر مقاله داها درج ایدیلمشدرکه هم مفکوره، هم جمله یاکلش اولاراق یازیلدیغنی، یاکلشلار دوزه‌لمه‌دن چاپ ایدیلدیکنی قید ایده‌رك اوندان بحث ایتمك لزومسز دکیلدر.

یولداشمز «مدنیتده انقلاب» دیه باشلایر. فقط مدنیتده‌کی انقلابی کوسترمیر. «مدنیتده انقلاب» اوزی ـ اوزلیکنده آیریجا بر موضوع بحث اولابیلرکه بودا قازاندا علیجان ابراهیمك الفبامزی قبول ایدوب ایتمه‌مه‌سیله قورتارماز. چونکه «مدنیتده انقلاب» سرلوحه‌سی آلتندا باشلانمیش اولان بر مقاله صرف مدنیتده‌کی انقلابدان و اونك دوره‌سنده‌کی مدنی انقلابه بیکانه قالمایاراق او انقلابه اشتراك ایتمه‌سندن بحث ایتملی ایدی. البته بو مقاله‌یه مدنیتده انقلاب آدی ویرمکدنسه الفبانك مختصر تاریخی دیه باشلاسا داها موافق اولوردی. عمومیتله مقاله‌نیك محتویاتی الفبانیك تاریخندن بحث ایدیلمکله جانسز بر یول و فکرسز بر رابطه ایله کیدیرکه سانکه سوزلر ییغشدیریلمشدر.

یکی الفبا تاریخنی قید ایتمك ایسته‌ین بر شخص الفبا اوغروندا جان چوروده‌رك حکومتلر گره‌ن، او یولدا کتابلار یازاراق اذیتلر چکه‌ن میرزه فتحعلی آخوندوفك آدینی چکمدن کیچسه یکی الفبانیك تاریخنی بیلمیر دیمکدر. یولداش عسکروف حقیقتاده م. آخوندوفك آدینی چکمه‌دن، الفبا نه مقصد ایله تورك‌ـتاتار خلقی ایچون لازم اولدوغونی قید ایتمه دن سطحی اولاراق مسئله اطرافندان اوزاقلاشیر. بویله تاریخی بر ماتریال و مسئول بر ایشی اوخوجولاریمزا ویرمك ایچون هر ساچما سایان یوللار ایله کیتمك اولماز. تاریخی جهتدن اولان نقصانلار داها چوقدر.

تورك تاتار خلقنك ۹۹% سوادسز قالمیش دیوب‌ده اونك شبیلرینی جاهلی فاقتلار ایله کوسترمه‌مك مقاله‌نك یك دوزسز اولدیغنی میدانا چیقاریر. یولداش عرب الفباسنی آرارات داغنك دالینا کوندرمه‌سی لاپ تعجبلی بر گوندریشدر. او، یا آناطولنك عربستان، یاخود عربستانیك آرارات داغینا سوکه‌نمیش اولدوغونی ظن ایدیر. خایر نه آناطولی عربستان، نه‌ده عربستان آراراته سوکنمه‌مشدر. بز عرب الفباسنی کوندرمکه عربستانی آختار دیغمز کبی، آناطولیلار دخی آختاریر. بونا جانلی ثبوت تورکیه‌ده یکی الفبا طرفدارینك چوغالماسی و ملت مجلیسی طرفندن یکی الفبانك رسماً مکتبلرده تطبیقی‌در.

بویله پرنسیپی سهولریله برابر مجموعه نك ۱۰ نجی صحیفه یوقاریدان ۲۲ نجی سطرینده بر جمله‌سنی قید ایدوب اوقویوجیلارك نظر دقتنی جلب ایدیره‌م. «حال حاضردا بو عمومیلشمیش بر الفبا اولدوغی کبی، عمومی بر مرکز تشکیل ایده‌رك باکودا عموم اتفاق مرکزی قومیته و علمی شورا انتخاب ایدیب هر برمستقل و مختار شورا جمهوریتلرینده» بوجمله‌دن معنا چیقمیر. بویله جمله یاکلشلیقلاری آز دکلدر. بوندان داها کورکملی نقصان اونجی صحیفه: آشاغیدان ۵ نجی سطرده بوتون دنیا پروله‌تار ادبیات داهیسی ماقسم غورکی حقنده یازیلمش اولان مقاله‌ده ۳۵ ییللیك ادبی فعالیت عوضنده «۲۵ ییللیك ادبی فعالیت» دیه کوستریلمشدر. بو، دنیا غورکی‌سنك اون سنه لیك فعالیتنی تمامیله کیزلتمشدر. بو بلکه مرتب خطاسیدر. هر حالدا بویله مهم مسئولیتلی یازیلاردا وقتلی داورانماق واجب مسئله‌لردن بری اولسا کرکدر، بونادا کله‌جك نمره‌لرده یول ویرمه‌مك ایچون هیئت تحریریه جدی نظر یتیرمه‌لیدر.

خلق معارفنك سیاسی، اجتماعی، پیدا

استقراض بیلتلرینی اولدوقجا اوزون مدت ساقلایگز

فائضلردن استفاده ایتمکله برابر اود ماق امکاننده‌ده مالك اولارسگز

دولتی قره‌دیمزیڭ جمعی‌سی ایلك کو ده‌ك بر تاریخی واردر. اودر که دولتی قره‌دی ساحه‌سنده فتوحاتلارمز هله بویوك دکلدر. زحمتکشلرك مهم بر قسمی و خصوصاً کندلیلرمز تصرفاتمزیڭ محکم لتمه‌سی ایشنده دولتی قره‌دینك اهمیت و معناسنی دوزکون صورتده فکره آلمیر. اوکوندن چوق وقت کیچمه‌میشکه زحمت کشارمزڭ مهم بر قسمی استقراض بیلتنی پیانقو (لاتاریا) بیلتی ایله قاریشدیراراق قناعت ایتدیکی پوللاری استقراض بیلتنه حصر ایتمیر و قازانمادیغی حالدا لاتاریاده اولدیغی کبی پولیك ایتمه‌سندن قورقیردی.

فقط آخر ایللرده نیجه شهرده صنایع استقراضنڭ اویله‌ده کندده کند تصرفاتنی محکمله‌دن استقراضڭ موفقیتی کوستریر که زحمتکشلریڭ بویوك قسمی استقراضڭ قورولوشمز ایشنده بویوك اهمیتنی آڭلا یاراق استقراض بیلتنڭ ویردیکی فائده‌لر ایله مراقلانیرلار.

شورالار اتفاقندا ۹۲٥ میلیون و شورا ارمنستاندا ٤۸۰ ـ ٤۷۰ بیڭ مناتا قدر همین بیلتلریك ساتیلماسی دیدیکلرمزه اثباتدر. شورالار اتفاقندا ۱۰ میلیون و شورا ارمنستاندا ۱۰۰ بیڭ کندلیلریك استقراض بیلتی واردر.

قباغمزدا نه مسئله دورمشدر؟ـ

قباغمزدا موفقیت‌مزی محکم‌لتمك مسئله‌سی دورموشدر. استقراض واسطه‌سیله دولته ویریلان پوللار ممکن اولدیغی قدر او زون مدت، استقراض مدتی بیته‌جن یعنی ۱۹۳۱ نجی ایلیك فیورالك برینه قدر دولت یانندا قالمالیدر. نه ایچون؟ چونکه لازیم و فائده‌لی‌در، نه اینکه یالگز قورو لوشمز نقطهٔ نظریندن، نه اینکه کند تصر فاتنك انکشافنه بویوك مبلغلر حصر ایتمك نقطهٔ نظریندن حتا استقراض بیلتلرینه مالك اولانلاریك منافعی نقطهٔ نظریندن خیرلیدر. چونکه بیلتلری نه‌قدر یانلارندا اوزون مدت ساقلایالار استقراض بیلتلرینك ویردیکی مأذونیتلردن بر او قدر منفعت بردار اولورلار.

کند تصرفاتنی محکمله‌دن استقراضك فائده‌سی اونك کتوردیکی فائضلردر. اوندان باشقا اودوشلر بویوك بر رقم تشکیل ایدیر، هر ۳۰ استقراض بیلتنه بر اودوش و اودوشلار آراسندا ٥۰ دانه ۱۰۰۰ مناتلق اودوش واردر. بوندان کوریکور که بیلتی نه قدر اوزون مدت ساقلامیش اولساق اودوشك امکانی اوقدر چوق اولور. قازاندیقدان سوگرادا الو یرشلی، کذشتلی شرطلر ایلده کند تصر فات آلتلری اله کتریلیر.

سببی بودر که هر زحمتکشه و هر کندلی‌یه ایضاح ایتملی که وقتدن قاباق بیلتلری ساتماق اوگا خیر دکلدر. اونی نهایته قدر ساقلاماق لازیمدر.

وزومی میلدیو و اودیوم ناخوشلغندان مدافعه ایتملی

کچن ایل باغلاریمزیك ۸۰ فائضنی میلدیو و اودیوم ناخوشلغندان مدافعه ایتمك ایچون باغ‌ـشراب قواوپراتیفی طرفندن داوا سه‌پیلمشدی.

بو ایل باغ‌ـشراب قواوپراتیفی ۱٤٥ تون (بر تون ٦٥ پوتدر) گوك داش، تون کوکورت توزی، ٤٥۰ دانه ...رموریل و ۳٤۰ دانه توریل اله کتیر ...شدر.

...غ‌ـشراب قواوپراتیفی باغبان شرکتلرینه ...لاماق ایچون ۱٤٥ بین کیلو (۱٤٥ ...ن) گوك داش و ٥٤ بین کیلو کو کورت توزی توپلامیشدر.

بو ایل باغلاریك یوز فائضنه داوا ...ه‌رك میلدیو و اودیوم ناخوشلغنك ...ی بیله قالماسون.

محاربه‌دن قاباق ئولکه‌مزده ۱۱،۲۲۰ ...تار باغ وار ایدی. ملتلر آراسندا او محاربه‌لر نتیجه‌سیله بونلار اختصار ...اراق ۲۲ نجی ایلده باغلاریك سا ...ی ۷،٤۰۰ هکتارا اینمش ایدی.

ایندی آرتمش و محاربه‌دن قباقکی سا حه‌یه چاتمش و فائده‌سی یوکه‌لیرسه دا هادا آرتاجاقدر.

ئولکه‌مزده میلدیو و اودیوم ناخوشلقلا ری هر ایل باغبان و کندلیلره بویوك ـ بویوك ضررلر ویره‌رك باغلاریك فائده‌سنی آزالدیرلار. اودر که همین ناخوشلقلار علیهنده ایندیدن مبارزه ایتمك ایچون لا زیمی واسطه‌لر اله آلمالیدر. بو ایل ار منستان مقیاسیله باغلارا ضرر یتره‌ن حشرات علیهنده مبارزه آپارماق قامبانیالاری تشکیل اولنور. بو ایشك رهبرلیکی ایچون هر کندده اوچلر هیئتی تشکیل اولوناراق همین هیئه‌کند شورا، کند تصرفات شعبه سی و باغبان شرکتی اداره‌سنك صدر لری داخل اولور. باغیك معالجه و حشرات علیهنده آپاریلان بوتون مبارزه لری تمامیله بو اوچلر ایله اولاجاقدر. باغبانجی ئوز بوتون قوه‌سیله همین اوچلره یاردیم ایتملی‌در.

«آلیسی»

...منستان مرکزی اجرائیه قومیته‌سنك قراری

...ند شورالارینك قادین عضولری ...ن قورصلار.ـ بو یایدا قارا ...ادا، کند شورالارینك قادین ...لری ایچون ارمنستان مرکزی ...یه قومیته‌سی قورصلار آچیر. ...حاضردا قورصلارڭ تشکیلات ...رامی و خرجلری اصلاح اید

انترناسیونال شرکتنه عضولر یا زیلمیش.ـ مرکزی اجرائیه قومیته‌سنك هیئت ریاستی، موسقوادا ملتلر بنا سنك قورولوش ایشلرینه اشتراك ایتمك مقصدیله «انترناسیونال» شر کتی تشکیل ایدیلمه‌سنی قرارا آلمیشدر.

...تصرفات ویرکیسنك سیاهیسنا باشلانمشدر. مخبرلریمز مالللارینی کیزله‌ده‌نلره قارشی مبارزه ایتملیدرلر.

...صحیفه‌لری اولدوغی کبی ادبیات ...ینك اولماماسی برنجی نمره ایچون ... هرحالدا ادبیاتدا؛ خلق معارفنده ...صحیفه اشغال ایتمه‌لی و هر شعبه ...اق بولمه‌ـبولمه یازیلمالیدر. ...وعه‌نك برنجی نمره‌سنده اولان ...دان مهم‌لرینی کوستردیك فقط

بونگله بیله مندرجات مراقلی، مجموعه ایسه قیمتلی و دگرلیدر. اونیگچون بوتون اوقویوجی، طلبه و معلم یولداشلاریمزڭ همین مجموعه‌نی آلوب اوقومالارینی و اونا جانلی صورتده اشتراك ایتمه‌لرینی توصیه ایدیریك.

ن. ع. ۰

کند قومسومولو سیچانلار علیهنده مبارزه ایت!

چول سیچانلاری حقنده

او ایل اولمازکه ارمنستانك بو و یا او قضاسندا کندلی سیچانلاردان ضرر چکمه‌سون، آخر زمانلاردا آلنان معلوما تلارا گوره لوری پامباق و لەنیناقان قضا سنك چوللرینده سیچانلار کورونمکه با شلانمشدر. مخبرلر سیچانلار علیهنده نه جور مبارزه ایدیله‌جکنی آڭلاماق ایسته یرلر.

کند تصرفاتنه ضرر ویره‌ن سیچانلار بر نیجه جوردر. سیچانلاری قویروقلارینك اوزونلغنه کوره بر قاچ جنسه بولمه‌ك اولار. بر جنس سیچانلاریك قویروغی وجودك اوجونده ایکی حصه‌سندن او زوندر. ایکنجی جنسیك قویروغی حس اولونور درجه‌ده کوده‌کدر. اوچنجی جنسیك قویروغی ایسه هیچ کورونمیور.

عادی چول سیچانی

اڭ چوق اولانلار قیصا قویروقلی عا دی چول سیچانلاریدر. چول سیچانی چوق وقت تارلالاردا یاشایر، اونا بعضاده میشه قراخلاریندا راست کلمك اولور. چول سیچانی ئوز یوواسنی علی‌العاده ۳۰ دن ـ ۸۰ سانتی‌مترو درینلکنده بر آلتندا یاپیر. بو یوانك کروب چیقماق ایچون ده‌شیکلری واردر. سیچان یووا سنك همین ده‌شیکلریندن سوایی تاخل دانه‌لری، اوچ یاپراق، یونجا و غیری نباتات ساقلاماق ایچون آنبارلاری دخی واردر. پایز وقتی بو سیچانلار انسان منزیللرینه یاقلاشاراق ئوز یووالارینی اوت باغلاری آلتندا، تاخیل تارلالاریندا و آنبارلارڭ مناسب یرلرینده یاپیرلار. بو سیچانلاریك برقسمی قیشك یاتیر واویاق قالانلار ۱۰ درجه ساووقا دایاناراق ضرر ویریرلر.

«عمومی» سیچانلار

عمومی چول سیچانلاری عادی چول سیچانلارینا چوق اوخشایور. اونلاریك قویروغنك اوزونلغی وجودلارینك دورتده بر حصه‌سنی تشکیل ایدیر. بو سیچانلار کوما حالندا یاشایرلار. اونلار یمك تاپما قدان اوتری دسته‌لر ایله یایره چیقیرلار. توپراق و تارلا زحمتریله اوغراشانلار بونی کورمیش اولارلار.

اوزون قویروقلی سیچان

بو ایکی سیچاندان باشقا اوزون قو یروقلی چول سیچانی‌دا واردر. بوسیچان تاخیل دانه‌لری و کوربه آغاجلاریك چیچکلری ایله غدالانیر. بو قیش وقتی انسان منزیللرینه کیروب اوراداکی یمك لردن استفاده ایده‌رك یاشایرلار.

چول سیچانی

چول سیچانك زول‌ـزول ده‌ریسی واردر. بو سیچان اوز یوواسنی بر سا نتی‌مترو ده‌رینلکینده توپراقیك اوست‌طبقه سنده یاپیر. یووانك کنیشلنمش یاستی برینده یاپراقلار ایله اورتیر. بونك یووا سنك ایکی ده‌شیکی واردر. برسنده‌ن کیریرـچیقیر او برسنده‌ن ایسه یوواسنك توپراغنی ایشیکه آتیر.

سیچانلار نه جور چوغالیر.

سیچانلار عمومیتله یازدا چوخالیرلار. هر بر دیشی سیچان ۸ـ٦ بالا دوغیر. اوچ هفته‌دن سوگرا بونلار آنالاریندان آیریلاراق علاحده یووا یاپماغا باشلیرلار. هوالار مساعد اولدیغی زامان خصوصاً یای زمانندا سیچانلار ٤ـ۳ دفعه نسل ویریرلر.

هر بر سیچان ایلده اورتا حسابلا ۱۰ فوند تاخیل و اونا کوره‌ده جور به‌جور نباتات ییر. هر برهکتار توپراق اوزرینده بر نیجه بیڭ سیچان یاشایابیلر. سیچانلار ایلده نه‌قدر تاخیل یوچ ایدیر اونی سز حساب ایدوب اونا کوره اونلار علیهنده مبارزه ایتمه‌کیڭ لازیم اولدیغنی بیلیگز.

انسانڭ یاردیمجیلاری

سیچانلار علیهنده مبارزه ایتمك ایشنده انسانك اڭ یاخشی کومکچیلری چول حیوانلاریندان کیرپی و تولکو اولدیغی کبی قوشلاردان‌دا سیچان قوشی، بایقوش و سائره‌لردر. بو حیوانلار کندلیلرڭ

سیچانلار ایله مبارزه آلتی اولدیغندان اونلاری اولدیرمك لازیم دکیلدر. هر حالدا اونلاریك تارلالاریگزدا چوغالماسینا چالیشگز که سیچانلاری یوق ایتسینلر.

ایندیدن اونلاری یوق ایتمك لازیمدر

سیچانلار چوخالاندا اونلار علیهنده مبارزه ایتمك چتینله‌شیر و بویوك خرج ایسته‌یر. اودرکه اونلاری آز ایکن تلف ایتمك لازیمدر. چونکه چوخالاندا ایشلر چتینله‌شه‌جکدر.

عادی چول سیچانی

بونلار ایله نه جور مبارزه ایتملی

سیچانلار علیهنده مبارزه‌یه باشلایاندا چولده بر دانه‌ده اولسون سیچان یوواسی براقمامالی، سیچان یووالاریندان سوایی اوتلاق و بیچه‌نکلرده‌ده یاشاییرلار کند لیلرده‌ن هر بری ئوز تارلاسیندا اولان سیچانلاری یوق ایتمکه چالشیر، قومشو تارلادان و بیچه‌نکده‌ن سیچانڭ ینه کله

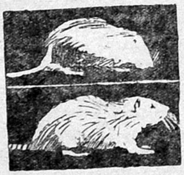

یوقارکی عادی عمومی سیچاندر آشاغیداکی چول زول‌ـزول دریلی سیچان

جکنی دوشونمیر. دیمك اولور **کندیڭ بوتون توپراغندان** سیچانلاری یوق ایتمك لازیمدر.

سیچانلاری نه جور قیرماق

سیچانلاری قیرماق ایچون اڭ یاخشی اصول اونلاری زهرله‌مکدر.

اڭ اوجوز و الویریشلی واسطه سیچان علاجی‌در. همین علاجی اله کترمك آساندر. هر اجزاخانه‌ده (آپته‌كده) و قره‌دی شرکتی آنبارندا واردر پوتی ایسه ۸ـ٦ مناتدر.

بر حصه سیچان علاجنه ۳۰ حصه صو قاتاراق و چوره‌کی اونلارا ایسلادا راق یمك ایچون سیچانا ویریرلر. چوره‌ك یاخشی لاواش اولمالی که سیچانلار یسون. هر بر فوند چوره‌کی حتا ۸۰۰ حصه‌یه بولوب خالبورا دولدورور و خالبور چو ره‌ك ایله برلیکده همین علاج صوینا با تیروب ایسلادیرلار. سیچانلاریك اشتهانی آجماق ایچون همین صویه بر آز قند قاریشدیرمالی‌در. بو چوره‌ك زهرلی‌در، انسان اوندان بر نیجه مثقال یمش اولسا ئولور. اودر که چوق دقتلی اولمالی.

نشیل کافتارلیده همین چوره‌کدن بر نیجه تاووق یه‌رك تلف اولموشلار ایدی. زنکه‌زوردا بر أشه‌ك زهرلنمیش ایدی قاتیق یدیرمکله اولومده‌ن قورتاردیلار.

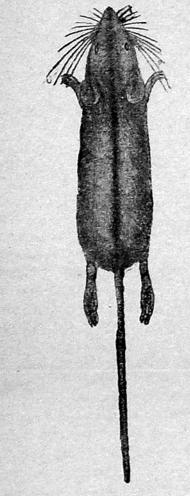

اوزون قویروقلی چول سیچانی

دیه‌لم زهرلی چوره‌ك حاضردر. کنج لری دسته‌لره بولوب زنجیرلەمه چوله چیقیرلار. راست کلن سیچان یوواسینا همین چوره‌کدن بر نیجه پارچا سالوب قباغا کیدیرلر. بویله‌لیکله چولیك برطرفنی قورتاریر و ایرته‌سی، کون عین قاعده ایله او بری طرفه کچیرلر. چوره‌ك پار چالارینی دیشیکلریك ده‌رینلیکلرینه سالما لی که حیوانلار اوتلایاندا یمه‌سونلار.

مبارزه‌نی کجکدیرمه‌ملی، چونکه بوغدا چیقدیغی وقت سیچانلارا آتدیغمز چوره‌ك لری براقوب تازه‌بوغدانك یاقاسندان دوتارلار. اودرکه ایشه آغرونومك یا اینکه آغرا نوم تعلیماتچیسنك رهبرلکی ایله باشلامالی در. بو زحمتلره هر حالدا ئولکه‌یی مدا فعه و آویاخیمیا تشکیلاتلاریدا اشتراك ایتدیریلمه‌لیدر.

آلیسی

بعض اینکلر اوزلرینی امیرلر. بونك قباغنی آلماق ایچون اینکك باشنا نوختا و بر قورشاقدا سینه‌سنه کچیریرلر آغاج پارچاسنك اوجنی یولاردان و دیکر اوجنی قورشاقدان باغلایرلار. بو صورتله اینك باشنی ممه‌لره طرف کوتورمك و ئوزینی امه بیلمیر.

مدیر مسئول م. حسین‌اوف

Butun elqələrin proletarları, birləʒiniz!

5 Ijyn 1928-nci il.

Abynə kijmətləri:
1 Illiqi . . . . 2 manat
6 Ajlıq . . . . 1 manat
3 Ajlıq . . . . 60 kəpeq

Адрес Эрив. Ц. К. К. П. (б) Арм.

Zəngi gəzetəsi

Jaʒasın işçi-qəntli ittifakı.

ERMƏNISTAN KOMMYNIST (b) FIRKƏSI MƏRQƏZI KOMITƏSININ ORGANI, QƏNTLI GƏZETƏSI DIR.

№ 34 (134)

həftədə iqi dəfə' çıkır

Adres: Irəvan K.)b) F. M. Komitəsi

3-nci il dəvami

ERMƏNISTAN L. K. Ƣ. ITTIFAKI MƏRKƏZI KOMITƏSININ 2-NCI PLENYMY

Joldaʒ Kostanjanın mə'ryzəsi dolajısı ilə kətinamə

Mərqəzi Komitənin jeni sədarət hejjətf. Mərqəzi Komitəjə jeni qatib joldaʒ Mehrabjan seçildi.

Maj ajının 29-nda axʒam E. L. K. Ƣ. Ittifakı Mərqəzi Komitəsinin nobəti iqinci plenymy vake oldy.

Jomi muzaqirənin birinci məsə[...]si firkənin daxili vəzijəti və nobəti məsələləri həkkində E. K. (b) F. Mərqəzi komitəsinin baʒ qatibi joldaʒ H. Kostanjan mə'ryzədə bylyndy.

Plenym joldaʒ Kostanjanı ate[...]in alkıʒlar ilə karʒıladı. Me'ryzədən sonra bir səs ilə aʒagıdaqı kətinamə kəbyl olyndy.— "E. L. K. Ƣ. Ittifakı Mərqəzi Komitəsinin plenymy joldaʒ H. Kostanjanın, firkənin daxili vəzijəti və nobəti məsələləri həkkindəqi məryzəsini eʒidərəq E. K. (b) Firkəsi mərqəzi komitəsinin axır-aprel plenymynyn butun kərarları və mə'ryzənin məzmynlarına təmami ilə ʒəriq olyr.

Plenym kejd edir qi axır vakıt [...]rda firkə daxili mubarizəsindən [...]dykca saglam çıkarak balʒevik [...]zqun xətdindən çıkan butun [...]ejillərə galib qəldi.

Kommynist Ƣənclər Ittifakının [...]kkəti indi nasijonalizm ələhində [...]parılacak mubarizənin əsasını [...]qil edən məfqyrəvi cəbhə mə[...]ləri uzərinə mərqəzləʒdirməli [...].

Firkənin rəhbərliqi və onyn qe[...]gi ilə daʒnakizm, spesifizm, [...]nsəvizm və trotsqizm ələhində [...]arılan mubarizə ittifakın məc[...]ri məsələsi olmalı dır.

Çunqu həmin mubarizə protsə[...]ndəqi tərəfləri duzqun mə'jən [...]məq uçun aparılacak dır. Bol[...]vik əvəzliqinə lajik jeni jeni in[...]ternasional (bəjnəlmiləl) kadroları hazırlamak mumqun olacak dır.

Kommynist Ƣənclər təʒqilatı zəhmətqeʒ qənclər təʒqilatı arasında qundəliq iktisadi kyrylyʒyn məsələsinə bakmalı. Onyn sosialist kyrylyʒy protsesinə daxli və sinfi duʒmən ilə edilən mubarizə əsnasında qənclərimizi tərbij jə etməli dir.

Ƣənclər Ittifakı firkənin ən sadik jardımcısı olarak firkənin rəhbərliqi ilə jeni-jeni belʒeviklər kadrosı hazırlajıb onları elqənin sosjalist kyrylyʒy cəbhəsinə sok etməli dir. E.L.K.Ƣ. ittifakı Ermənistanın butun kommynist qənclər təʒqilatlarını daha sıkı saflər ilə firkənin və onyn jeni rəhbərliqi ətrafında toplanmasına çagırır.

By isə sosjalizmə dogry edilən irəli hərəqətinin ən jaxʒı zəmanəti dir. Mərqəzi komitənin plenymy təʒqilat arasında firkənin nobəti məsələləri ətrafında qeniʒ izahat zəhməti aparmak və onların həjata qeçirilməsi uçun vasitələr ələ almagı təqlif edi.

Ajın 10-nda səhər iclasında jomy muzaqirənin iqinci məsələləri ni təhkikə alarak zəhmətlərindən azad edilmələri uçun plenym muraciət edərəq A. Arzymanjan, V. Vartanjan joldaʒları vəzifələrindən azad etməqlə Mərqəzi komitənin jeni sədarət hejjətinə H. Kostanjan, B. Kyznetsov, B. Mehrapjan, Ohanesjan, K. Ohanesjan, A. Avedisjan, H. Darbinjan, A. Mykatsjan, M. Minasjan, 3. Aznavyrjan, Dz. Sarqisjan, L. Barsegjan joldaʒları seçərəq Zakafkasja elqə L. K. Ƣ. I. Komitə qatibi seçilmiʒ L. Mardirosjan joldaʒın jerinə (Mərqəzi Komitəjə) joldaʒ Nikyʒ Mehrabjan qatib seçildi.

MAKSIM GORQI ƷYRALAR ITTIFAKINDA

[...]juq proletar ədibi Gorqi sərhəddən-Moskvja çən [...]tun jol bojynca, binlərcə əməqcilər tərəfindən bəjuq ryh juqsəqliqi ilə karʒılanmıʒ dır.

[...]aksim Gorqiji karʒılamak [...]n Minsk ʒəhrindən həmqarlar [...]kları numajəndələri, fənni [...]mlər, ədəbi təʒqilatlar və işçi [...]burləri hejjəti sərhəddə qet[...] dir.

[...]egorolojə stasjonynda işçi və [...]ilər dəxi toplanmıʒlar dır. Be[...]ja həmqarlar ittifakları ʒyrası [...] Isajef, işçi muxburu Kybets, [...]ysja qəntlileri, kızıl ordy və [...]omol numajəndələri Gorqiji [...]ʒı etmiʒ və nitklər səjləmiʒlər [...]nıskə jola duʒmuʒ dur.

Minskidə Gorqiji 3 bindən jykarı işçi və xidmətci karʒılamıʒ dır. Belorysija xalk məarif komisarı, dəmir jol işçiləri və kızıl ordy numajəndələri nitklər səjləmiʒlər dir.

Gorqi demiʒ dir: "Mən bejuq bir iʒ ygrynda çalıʒan by qənc və saglam simaları qerunca ez fərəhimi bildirməq uçun sez tapmıram,

"Mən by həjəcanımı, fərəhli bir iʒə çevirməqə çalıʒacagam, bir hissijatımı sez ilə dejə bilmirəm."

Gorqi nitkini kyrtardıkdan sonra Byxarin joldaʒ ilə kycaklaʒmıʒ və epuʒmuʒ dur.

Byradan Gorqi əhalinin alkıʒları altında evinə jola duʒmuʒ dur.

Gorqinin məqtyby

Gorqi ʒyra mətbyatına bejlə bir məqtyb ilə muraciətdə bylynmyʒ dyr:

"Mətbyat uzvulərindən, istədiqləri qibi onlara, "bir neçə sez" dejə bilmədiqim uçun uzr istəjirəm, bən bejuq bir ryh juqsəqliqi ilə karʒılandıgımdan və butun qezəlliqlərdən həjəcanə qələrəq imdidə ez dyjgylarımı jazmaga sez tapmaram.

Bən heç bir jerdə jazıçının okycylar tərəfindən bejlə karʒılandıgını bilmirəm, by səvinc bəni ʒaʒırtmıʒ dır.

Bən ez ezumu xoʒlajan və jazıları by kədər bejuq kijmət verilməsini lajik qerən adam dəqil, bən karʒılanırqən qerduqum ən muhumm ʒej, qənc ʒyra kuvvələrinin iʒə kijmət verməqə bacardıgı dır.

By isbat edir qi onlar qerduqləri və hazırladıkları iʒlərin bejuq və dunja mikjasında internasijonal əhəmijjəti oldygyny duʒunurlər."

Əziz joldaʒlar qerurnur qi dyjgyları sez ilə deməq olmyr.

Gorqi

MAKSIM GORQI

Gorqi, bynlara cəvab olarak demiʒ dir qi: "Bəncə Rysjədə bəndən xoʒbəxt adam tapmak olmaz, sizin bəni karʒıladıgınız, və sizinlə çalıʒmagımı rica etdiqiniz, bəni həjəcanə qətirməjə bilməz. Bən ez hissijatımı səjləməq uçun sez tapmıram.

Siz elqənizi çok bejuq və sanlı bir elqə etmiʒ siniz.

Ƣəncləʒmiʒ Rysijə ynydylmaz bir tə'sir bagıʒlajır. Biz iʒlajib dunjajı dahada "tə'aciblən dirəcəqiz katar internasijonal marʒı ilə Mijerdə çalıʒacak bir jerdə jaʒıjacagız" katar «jaʒasın Gorqi» səsləri altında Moksvaja jola duʒmuʒ dir.

Gorqi Moskvada

Majın 28-ndə qunduz 1 saat 20 dəkikədə Maksim Gorqi Moskvaja qəlmiʒ dir.

Vagzalda əsqəri hissələr qənc pioner dəstələri və firkə, ʒyra ədibləri və baʒka təʒqilatların numajəndələri toplanmıʒdı.

Orqestro internasjonal çalmıʒ dır. Vagona Jevqynidze, Lynaçarsqi, Byxarin, Voroʒilov, Orconiqidze, Jaroslavsqi, Oglanov, Bobnov, Xalatov və baʒkaları qirmiʒ lərdir. Gorqi ogly Maksim ilə bərabər qəlmiʒ dir.

Gorqi qurultulu hyrra səsləri ilə əl uzərində vagzala çıkarılmıʒ və avtomobilə kojylmyʒ dyr.

Stansjona jıgılmıʒ binlərcə əhali qurultulu alkıʒlar koparmıʒ dır. Byrada Gorqiji Smidoviç joldaʒ və Moskva həmqarlar Ittifakları ʒyrası sədri Muxajilov joldaʒ təbriq etmiʒlər dir.

Gorqi cəvab olarak demiʒ dir: "Bən o kədər həjəcanda jəm qi, ..."

Gorqi adına myzə

Moskvada majın 27-sində Lenin qitabxanəsində, Maksim Gorqi adına myzə açılmıʒ dır.

Gorqi umym Rysija Kollektiv Təsərrufatlar kyryltajı rə'asət hejjətinə fəxri uzv seçilmiʒ dir.

QOMA KƏRAƏTXANƏ MUDURLƏRI HAZIRLAMAK MƏSƏLƏSI

Qoma kəraətxanələrin noksanları, binaların fənalıgı, təchizatın əqsiqliqi, jakacak və sajir iktisadi xərclər uçun vakti vaktində para bırakılmadıgı və bir çok muhum noksanlar barəsində daima jazılmıʒ dır.

Duz dır by sahədə bejuq muvəffəkijjətlər əldə etmiʒiz, binaların məsələləri javaʒ-javaʒ həll olynmakda, iʒlər qeçən illərə nisbətən duzənə salınmakda, və mə'jən elçu ilə plan uzrə jurumədə dirlər. Əmma bynynla bərabər jykarıda səjlədiqimiz qibi daha bir çok noksanlar var dır.

Ynytmamalı qi həmin noksan və açıkların ortadan kaldırılması isi bejuq faizlə qoma kəraətxanə mudurlərinin kabilijjətindən asılı dır.

Qoma kəraətxanə muduru zəjif, jarım savadlı, ez vəzifəsini bilmədiqi, səjasi məarif zəhmətlərinə tanıʒ olmadıgı və by jaxyd o məsələ həkkində nə cur səjləməq və qoma kəraətxanədə juqsəq səslə, nə cur kəraət okymagı, bilmədiqi halda, ajdın ʒej dir qi kəraətxadə qeniʒ qitləni cəlb etməqə narazılıklarında mejdana qələcəqi təbii dir.

Ondan baʒka kəraətxanə muduru ez unvanına lajık olmazsa, qitlə qezundə, qəndin ictimaji və doləti organları kabagında onyn nufyzi olamaz.

Qoma kəraətxanə mudurunin nufyzi olmazsa onyn səsini eʒidən, onyn tələblərinə qifajət verən olmaz.

O kəraətxanə ətrafında aktivlər jaratmak imqanına malik olmajıb, noksanlar çətinliqlə aradan qeturulur və iʒlər aksar.

Erməni qoma kəraətxanə mudurlərinin kabilijjətinə nisbət turq kəraətxanə mudurlərinin kabilijjəti zəjif dir, onlar arasında jarım savadlılarda var dır, o dır qi onlar arasında iʒlər zəjif qedir.

By qibi halları nəzərə alarak kəraətxanə mudurlərinin kabilijjətini artırmak məksədi ilə qeçən il birinci dəfə' olarak kəraətkanə mudurləri uçun açılan bir aj jarımlık kyrslarda 12 nəfərdən ibarət birdə turq kyrsy var idi, qeçən il turq kyrsynda firkə məqtəbi kyrtaran bircə nəfər var idi kalanları umymi hazırlıkla zəjif idilər.

Edilen joklamalardan anlaʒıldıqı kyrsda olanlar nisbətən jaxʒı çalıʒırlar.

Deməq olyr qi kyrslar, ʒubhəsiz səmərə verir.

By il dəxi ijyn ajının son jarısından 3 aj muddətlə turq kəraətxanə mudurləri uçun kyrs açılacak dır.

Kyrsa qələnlərin mikdarını 19a çatdırmakdan ətru vasitələr ələ alınmıʒ dır.

Eçmiadzin, Daralaqaz və Mıgrı, birər və kalanları 2-ʒər kəraətxanə muduri qendərməli dirlər.

Kyrsların məʒgylijjəti 293 saat olacak dır. Kyrslarda umymi ana dili, hesab və gejrə qeçiləcəq dir (turqcə).

Kyrsa qendərilənlərin təmamilə savadlı olmasına dikkət edilməlidir. Səvadsız qələnlər qeri qendəriləcəqlər.

Kəzalar mumqun kədər firkə məqtəbinin kyrtaranları, qendərlərsə onlar kyrslardan daha çok ʒej benimsəməqlə qələcəqdə qoma kəraətxanə iʒləri daha duzənə salınarak by il qezə çarpan noksanlar sradan kaldırılmıʒ olar.

K. Stepanjan

Mudur-mə'syl M. Husejnof

Ermənistan Poligraftrestinin iqinci mətbə'əsində çap olyndı